

Les entitats ambientals denunciem que el repartiment del Fons de Patrimoni Natural incompleix la normativa i exigim que es destini íntegrament a polítiques de millora de la biodiversitat

- La Xarxa per a la Conservació de la Natura, conservació.cat, Ecologistes de Catalunya i la Societat Catalana d'Educació Ambiental, exigim al Govern de la Generalitat que, en compliment de la Llei de l'Agència de la Natura i la Llei Catalana de Canvi Climàtic, destini la totalitat del Fons de Patrimoni Natural (FPN) als objectius previstos a la llei: la millora del patrimoni natural i la biodiversitat.
- Constatem que una part del FPN es desvia a finançar polítiques diferents a les de conservació i despeses de funcionament ordinari d'organismes existents de la Generalitat de Catalunya, que ja disposaven de pressupost abans de la creació del fons, enlloc de destinar-se a accions i inversions clares i directes de millora de la biodiversitat, fet que incompleix clarament la legislació i els objectius marcats.

El 2021 havia de marcar un punt d'inflexió en la conservació de la biodiversitat, amb el Fons de Patrimoni Natural que multiplicaria per 10 el pressupost del 2016. Les entitats del tercer sector ambiental vam creure-hi, sobretot en el pes que tindria aquest fons per promoure un salt qualitatiu en les polítiques de conservació i impulsar una veritable transformació ecològica i social. A les portes del canvi d'any i després d'analitzar amb detall els nous pressupostos de la Generalitat de Catalunya pel 2022, ens preocupa profundament que el govern estigui renunciant al mandat legal d'utilitzar els recursos del nou impost de CO2 per impulsar polítiques de conservació de la biodiversitat sòlides i ambicioses.

Considerem que amb l'ús del Fons de Patrimoni Natural previst en els Pressupostos 2022, **s'incompleix la llei 7/2020**, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura i **els objectius marcats per la llei 16/2017**, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, tot compromentent les polítiques de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat presents i futures.

ANTECEDENTS

Com a la resta del planeta, a Catalunya ens trobem immersos en una emergència ecològica i climàtica sense precedents, una situació marcada per un ritme alarmant de degradació dels hàbitats naturals i de pèrdua de biodiversitat que requereix d'accions urgents i efectives.

Catalunya, lluny de situar-se com a capdavantera europea pel que fa a la lluita contra la pèrdua de la biodiversitat, ha patit un declivi en els darrers 20 anys d'entre el 10 i el 50% de les poblacions de vertebrats i invertebrats autòctons, tal i com constata l'informe "[Estat de la Natura 2020](#)", elaborat per la pròpia Generalitat de Catalunya, i els centres de referència en biodiversitat de Catalunya. De fet, és la única CCAA, junt amb Madrid, que no té un Catàleg de Fauna Amenaçada, i va a la cua en l'aprovació

dels Plans de Recuperació i Conservació de les espècies més amenaçades; acumulant un retard de gairebé de dues dècades.

En els pressupostos del 2022 **s'inclouen per primera vegada els ingressos que es preveuen recaptar de l'Impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica, assolint la xifra de 160 M€**. Tal i com es preveu a la llei Catalana del Canvi Climàtic, la meitat d'aquest impost de caràcter finalista ha de servir per nodrir el fons de patrimoni natural de Catalunya -i l'altra meitat el fons climàtic- creat pel govern com «una eina clau per a millorar la biodiversitat a Catalunya», en paraules de la [consellera Teresa Jordà](#).

Les partides a les que s'haurien de destinar aquests fons també queden ben definides per l'esmentada llei Catalana del Canvi Climàtic (Disposició addicional Setena) i de l'Agència de la Natura (Disposició addicional Sisena), que estableix que **l'objectiu del FPN és "impulsar actuacions relacionades amb la protecció, la gestió, la millora i la valorització del patrimoni natural i la biodiversitat."**

Tanmateix, de l'anàlisi dels pressupostos 2022 de la Generalitat de Catalunya **no podem afirmar que les partides pressupostàries finançades amb el FPN s'acullin als objectius marcats per la llei**.

Les entitats ambientals reclamem que l'augment de recursos econòmics derivats del nou impost sobre les emissions de CO₂ dels vehicles es vegi traduït en un guany a la natura i que **el fons de patrimoni natural es destini íntegrament i inequívocament a polítiques de conservació de la biodiversitat, tal i com obliga la Llei de l'Agència de la Natura i la llei Catalana del Canvi Climàtic, creadora de l'impost**.

PREOCUPACIONS

- **Un 29% del FPN servirà per finançar despeses ordinàries de la DG d'Ecosistemes Forestals (9,8 M€), el Centre de Propietat Forestal (5 M€), Forestal Catalana SA (5,7 M€) i Infraestructures de la Generalitat (10,2 M€)**, fet que considerem que no s'ajusta al mandat legal d'aquest fons, almenys amb la formulació genèrica actual, que no permet distingir ni fiscalitzar les actuacions o subvencions que es destinaran a conservació de la biodiversitat en l'àmbit forestal.

Destacar que, d'acord amb l'Informe Estat de la Natura i altres documents de referència en l'àmbit científic, els incendis no són, en absolut, la principal amenaça per a la biodiversitat; al contrari, en termes estrictament de biodiversitat, en un context general d'emboquinament, són fins i tot positius per a moltes espècies que requereixen hàbitats oberts i que estan actualment en regressió a Catalunya. Considerem, per tant, que seria més idoni que les actuacions de prevenció d'incendis s'adscriuïn al Fons Climàtic i es destini la totalitat del FPN a polítiques directament encaminades a protegir i millorar la biodiversitat, tal i com prescriu la legislació.

- Contràriament, no hem identificat **cap partida pressupostària finançada amb el FPN específicament destinada a la preservació dels boscos més madurs, que són els que alberguen les espècies forestals més amenaçades, i per tant, a la construcció de la necessària xarxa catalana de boscos gestionats a dinàmica natural**, que ja és un mandat normatiu i estratègic a nivell català (vegi's la Llei Catalana del Canvi Climàtic, l'Estratègia Catalana de Biodiversitat, la Llei de l'Agència de la Natura, etc.) així com europeu (Estratègia EU sobre Biodiversitat i Nova Estratègia Forestal EU).
- No hem identificat **cap partida pressupostària que derivi del FPN prevista per impulsar el Pla d'actuacions de l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat acordades pel 2022 ni tampoc a constituir l'Agència de la Natura**, la creació dels quals estava prevista pel juliol del 2021 segons la normativa. En la [comparaixença](#) per informar del pressupost del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, Teresa Jordà va anunciar que només 4M€ es destinarien a l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya (un 3% del FPN), import clarament insuficient.

Això resulta molt preocupant i contradictori si atenem a les disposicions de la llei de l'Agència de la Natura de Catalunya (Art.7), que preveu que aquest nou instrument es doti amb (1) la totalitat del Fons de Patrimoni Natural; (2) el pressupost ordinari de la DG de Polítiques ambientals de l'any 2020 (25,6 M€); i (3) el Fons Recuperació del Ministeri, Fons *Next Generation*, 3% dels cànons de residus dels anys 2020, 2021 i 2022, etc. Atenent al repartiment que s'ha fet del FPN entre diferents polítiques sectorials que **escapen a la DG de Polítiques Ambientals i Medi Natural -que actualment concentra les competències en conservació de la biodiversitat però només té adjudicat un 58% d'aquest fons-**, ens preocupa que una vegada es constitueixi l'Agència de la Natura de Catalunya sigui molt difícil integrar la totalitat del Fons en el pressupost d'aquesta entitat.

- **Les actuacions que estan duent a terme les entitats ambientals**, que custodien ja més de 40.000 hectàrees de finques d'alt valor ecològic arreu de Catalunya, **són fonamentals** per a la conservació i millora del patrimoni natural i la biodiversitat, si bé considerem que **el finançament provinent del FPN destinat a recolzar-ne el seu funcionament no fa justícia a la seva important tasca** des d'una vocació sense afany de lucre i en benefici de la natura, els actors del territori, i la societat. A més, denunciem que en el procediment de repartiment del pressupost provinent del FPN no s'ha presentat ni consultat, ni tingut en compte la visió de les entitats ambientals sobre les polítiques de conservació prioritàries a les que caldria destinar-lo.

DEMANDES AL GOVERN DE LA GENERALITAT

- **Redefinir el repartiment del FPN, de manera que s'ajusti a la normativa i als objectius** pels que va ser creat, destinant-lo realment a l'impuls de polítiques urgents orientades a la millora de la biodiversitat i el patrimoni natural.
- **Destinar el FPN a aplicar millores als hàbitats i espècies en situacions de conservació crítiques**, concretament, a impulsar els seus plans de recuperació, que haurien d'estar aprovats per mandat legal des del 2010 (vegi's Directiva Hàbitats i Llei de Patrimoni Natural i Biodiversitat).
- **Destinar el FPN a redactar i aprovar immediatament el reglament de l'Agència de la Natura així com a la seva posada en funcionament**, que porta gairebé mig any de retard.
- **Destinar el FPN a la posada en marxa immediata de la xarxa catalana de boscos gestionats a dinàmica natural** i adoptar mesures per a determinar els boscos que s'han de considerar singulars, madurs i destinats a evolució natural, d'acord amb el mandat de la llei de l'Agència, que s'ha de complir abans del juliol de 2022.
- En cas de destinar partides provinents del FPN a organismes existents de la Generalitat de Catalunya, com ara Forestal Catalana i Infraestructures de Catalunya, **demanem tenir coneixement del detall i garanties de l'afectació d'aquests diners a polítiques de conservació de la biodiversitat reals i directes** i no a d'altres actuacions de la gestió del forest que puguin realitzar aquests ens.
- **Garanties de la destinació dels ingressos finalistes previstos per finançar l'Agència de la Natura que no s'han assignat al pressupost de la DG de Polítiques Ambientals i Medi Natural** (només 84M€ en el projecte de pressupostos), a l'impuls real de polítiques de conservació de la biodiversitat.

Per tot això, convidem a qualsevol persona i organització a adherir-se a aquest comunicat, a través d'aquest formulari.

Més informació i contacte: Xarxa per a la Conservació de la Natura - www.xcn.cat

Cristina Sánchez, presidenta de la XCN – csanchez@seo.org – 628 11 76 91

Sandra Carrera, directora de la XCN – scarrera@xcn.cat – 605 56 11 37